

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1715. usque ad annum 1718

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 67. Temesvaria a Cæsareis recuperata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67649)

Sæc. XVIII.
A. C. 1716.

§. LXVII.

Temesvaria a Cæsareis recuperata.

Hanc victoriam & Turcarum consternationem in rem suam vertere intentus Princeps Eugenius, die decima Augusti cum valido peditum equitumque agmine Alexandrum Ducem Wirtembergicum & Palsium Comitem Temesvariam præmisit, dato negotio ut hanc urbem, utpote Walachiæ & Moldaviæ clavem, atque ad mare usque nigrum tutissimum accessum, obsidione cingerent: ipse vero cum toto exercitu die vigesima quinta Augusti eo advenerat. Acerrimæ oppugnationis præludium erat pertinax certamen, quo Palsius Turcicos Equites, qui Tibisci trajectum præpedituri magno numero advolaverant, cæsos fugatosque repulit. & Turcici Gubernatoris voluptuariam domum; necnon Turcicum sanum evertit. Die autem prima Septembris Eugenius noctu apertis vallis castrensibus urbem fortiter impugnari, atque in contiguum aggerem humo repletum, & præacutis sudibus munitum tanto impetu formenta exonerari jussit, ut totus ferme destructus, igneque consumptus esset: Bassa vero, cujus animus ferox nullam Cæsarei militis

Kettel.
Decad. VI.
pag. 782.
Turf. cont.
pag. 412.

Bb 2

iii

Sæc. XVIII. infestandi occasionem præterlabi patie-
 batur, tam vehementi impetu die nona
A. C. 1716. Septembris erupit, ut laborantium o-
 peras penitus evertisset, nisi a Cæsaribus
 reis tempestive accurrentibus non sine
 clade in urbem repulsus fuisset. Die
 vigesima secunda ejusdem Mensis nuntiatum
 Eugenio, quod totus Turcarum
 exercitus laboranti, Urbi suppetias
 veniret, & Vezirius duodecim recentis
 militiæ Tartarorum millia Urbi im-
 mittere tentaret: Verum Eugenius non
 minore solertia cum lectissimo suo ex-
 quitatu occurrens primos hostium im-
 petus pro more gentis vehementissimos
 generose exceptit, eosque non sine
 multorum cæde repulit: inde vero Tur-
 cæ efferatior effecti, tertio impres-
 sionem faciunt, sed toties propulsati, tam
 densa pilarum tormentaria grandine
 excepti; ut cæsis quatuor ferme Jamis-
 farorum millibus cæteri ægre fuga se-
 lutem quærere possent. Depulso hoste
 Eugenius sæpe oppugnationem tenta-
 bat, ubi vero post horrendam globorum
 & flammæ tempestatem militum
 devorandam parum profici viderat,
 receptui cani jussit. Jam die trigesima
 Septembris decreta erat nova impres-
 sio, ergo die prima Octobris magno im-
 petu in Palanckam irruunt, & post
 atrox certamen supra aggerem evadere
 certa

certatim enituntur, ubi licet non pauci in ipso conatu aut deficerent, aut pro-
 laberentur vel exanimati, vel faucii, non tamen animis deficiebant alii, nec
 aggrediendi ardor refrigescerat, donec
 cruento utrinque incurfu loricam supe-
 rarent, & Turcis inde eiectionis atque in
 urbem repulsis suburbium occuparent.
 Tum Eugenius Urbem ipsam quinquaginta
 duobus majoris formæ tormentis, & triginta
 tribus mortariis per integros undecim dies
 continua tamque noxia explosione verberari
 iussit, ut die decima tertia Octobris Bassa
 Urbis Gubernator candido vexillo ad mænia
 mane affixo, deditiois signum daret, quo
 conspecto mox Eugenius ab Alexandro Principe
 Wirtenbergico admonitus, Gubernatori
 indulgit, ut missis in urbem obsidibus, ipse
 quosdam Tribunos ad Cæsaris castra mitteret,
 quibuscum de sequentibus conventionum
 articulis. I. Omnes incolæ & milites (exceptis
 transfugis Christianis) libere cum suis bonis
 Urbe, cum solitis militiæ honoribus excederent,
 relictis tamen quibusdam obsidibus, ut
 militum Turcas comitantium securitati
 consultum esset. II. Relinquantur omnia
 tormenta, arma, omnisque bellicus apparatus.
 III. Mancipia & Christiani ultro Mahometis
 superstitionem

Sæc. XVIII.
 A. C. 1716.

Sæc. XVIII. amplexi libere dimittantur, Græci
 A. C. 1716. vero Armenis &c. ibidem remanenti
 libertas concedatur. IV. Illis, qui
 urbe excedunt, sua bona vendere in-
 tegrum sit. V. Hæc pacta nullo modo
 obtentu violentur. His conditionibus
 Temesvaria unacum sexcentis quinque
 ginta oppidis post Turcicam centum &
 sexaginta quatuor annorum servitutem
 ad suave Christi jugum, & Cæsaris im-
 perium reversa est. Excesserant ex hac
 urbe præter laucios atque infirmos, Tur-
 carum duodecim millia, proin ex octo-
 decim millibus, quibus prælidium con-
 stabat, tria millia fuere trucidata. Ste-
 tit autem hæc oppugnatio Cæsareis im-
 pendio quatuor millium, quæ tantæ
 jactura abunde compensata est tam op-
 portunitate loci, quam spoliis copia &
 continuato victoriæ successu; præter
 immensum enim belli apparatus &
 commeatum ac decem mortaria fuerunt
 relicta centum triginta sex tormenta
 ex quibus centum ferme viginti Cæsar-
 rea insignia præseferabant: plura in-
 ter oppida Christiani interceptere, &
 quidem Comes Mercius Panfovam, &
 Vipalanckam, Steinvillius Comes in
 Moldavia Kasan, Bagdan & novem al-
 lias urbes: Petra chius vero Minlora
 Doboum arcem validam præter alia
 oppida, ac denique Stephanus Dett-
 nis

nus Rascianorum Capitaneus Bucke-^{Sæc. XVIII.}
 restum, populosam Walachix Resident-^{A. C. 1716.}
 tiam & ipsum quoque Principem Nico-
 laum Mauro - Cordatum unacum uxore
 sua, totaque familia captivum Herma-
 nopolin abduxit. Ne vero Imperator
 Religionis oblitus videretur, Claudio-
 poli in Transylvania Socinianæ hæresis
 asseclis Ecclesiam claudi, & Catholicis
 restitui iussit, ac ipsemet cum Augusta
 Conjuge sua ad Cellam Majorem peregrin-
 natum ivit, ibique Ciborium pretiosis
 gemmis ornatum cum duabus coronis
 aureis B. Virgini obtulit. Hac demum
 victoria crudele Achmetis Sultani vo-
 tum evanuit, quo obtenta contra Chri-
 stianos victoria, omnia Christiana in
 Turcico imperio mancipia uno die vi-
 ctimas devoraverat, simulque eorum
 dissipatus est timor, qui in malum omen
 vertebant sanguineas lacrimas, quæ in
 Imaginibus B. V. M. in Franciscanorum
 Templo Schut, & in Ecclesia Morna-
 censi prope Hulst, & Viennæ in Tem-
 plo S. Stephani eodem anno mirabili-
 ter visæ dicebantur.

§. LXVIII.

*Cæsaris indignatio contra Genuensium
 Rempublicam.*

B b 4

Jam